

Eseu despre particularitatile de constructie a unui personaj dintr-un roman al experientei studiat, apartinand perioadei interbelice

Scrive un eseu de 2 - 3 pagini, despre particularitatile de constructie a unui personaj dintr-un roman al experientei studiat, apartinand perioadei interbelice. In elaborarea eseului, vei avea in vedere urmatoarele repere:

- prezentarea a patru elemente ale textului narativ semnificative pentru realizarea personajului ales (de exemplu: actiune, conflict, relatii temporale si spatiale, constructia subiectului, perspectiva narativa, modalitati de caracterizare, limbaj etc.);
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului ales, prin raportare la conflictul/ conflictele textului narativ studiat;
- relevarea principalei trasaturi a personajului ales, ilustrata prin doua episoade/ secvente narative/ situatii semnificative sau prin citate comentate;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, despre modul in care se reflecta o idee sau tema textului narativ in constructia personajului pentru care ai optat.

Personajul este o categorie fundamentala a tuturor operelor epice si dramatice; el ocupa locul principal in sistemul operei literare, alaturi de alte categorii, cum sunt istoria si discursul, spatiul si timpul. Constructia personajului se realizeaza prin asocierea a doua dimensiuni: una sociala, exterioara, alta psihologica, interioara. Exista mai multe tipuri de personaje, clasificabile dupa mai multe criterii. Avand in vedere rolul in actiune, personajele pot fi principale, secundare, figurante sau functionale. Raportate la discursul narativ, personajele pot ilustra indirect un punct de vedere al autorului, participand la actiune si fiind subordonate naratorului obiectiv si omniscient (in romanele de tip obiectiv) sau pot deveni instanta narativa principala, indeplinind si functia naratorului (personajul-narator din romanul subiectiv).

Personajul poate fi caracterizat in mai multe moduri in textul epic. Caracterizarea directa poate fi realizata de catre narator (prin portretul fizic si/ sau moral, prin comentarii explicite, aluzii), personajul insusi (autocaracterizare prin marturisiri facute altor personaje, autoanalize monologate), alte personaje (prin marturii, descrieri etc.).

Caracterizarea indirecta se realizeaza prin consemnarea actiunilor, a atitudinilor, a opiniilor exprimate de personaj, prezentarea mediului in care traieste - orasul, casa, interiorul, familia, grupul sau societatea in care evolueaza - , limbajul folosit (de la registru al limbii pana la particularitatile stilistice).

Daca anii "20 pot fi considerati, in literatura romana, "momentul Rebreanu", in evolutia romanului romanesc, anii "30 reprezinta "momentul Camil Petrescu" si afirmarea celei de-a doua directii importante in evolutia speciei: romanul subiectiv. Scriitorul incearca o sincronizare Romanul de analiza psihologica era deja consacrat intr-o formula narativa mai veche, de tip realist, prin

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Padurea spanzuratilor si Ciuleandra, ale lui Liviu Rebreanu, si intr-o formula noua, prin operele Hortensiei Papadat - Bengescu. in acest context literar, Camil Petrescu isi gaseste propria formula narativa, apropiata de spiritul inovator impus de Marcel Proust.

Ultima noapte de dragoste, intaia noapte de razboi este un roman al experientei atat la nivel formal, prin structura si tehnici narative, cat si la nivelul continutului. Autorul recurge la personajul - narator si la perspectiva actoriala, inlocuind naratorul omniscient si perspectiva auctoriala. Abandoneaza cronologia liniara in favoarea memoriei care ordoneaza relatarea faptelor. Insereaza in a doua parte a romanului paginile din jurnalul de front tinut de autorul concret si atribuit eroului fictiv. Primul roman camilpetrescian urmareste cele doua experienta ale eroului, iubirea si razboiul, filtrate prin aceeasi constiinta, care cunoaste si se cunoaste prin acest proces de analiza.

Romanul a constituit o noutate absoluta in epoca interbelica. Cunoscator al diferitelor teorii filosofice si stiintifice care circulau in epoca, admirator declarat al operei lui Marcel Proust, Camil Petrescu creeaza primul personaj - narator din literatura romana preocupat sa inteleaga in ce consta diferenta intre realitate si autosugestie, intre absolut si relativ.

Alcatuit din doua parti care n-au intre ele decat o legatura accidentala (in opinia lui George Calinescu), acest volum inedit ca structura narativa in peisajul epocii este - dupa opinia lui Perpessicius - , romanul "unui razboi pe doua fronturi": cel al iubirii conjugale si cel al razboiului propriu-zis, ceea ce-i pricinuieste eroului "un neintrerupt mars, tot mai adanc in constiinta" (Perpessicius)

Actiunea, complexa, include doua planuri narative - unul exterior (al evenimentelor relatate de personajul - narator, prin consemnarea directa si prin memorare) si unul interior (al traiurilor personajului - narator, care se dezvaluie cititorului "cu sinceritate"). Evenimentele prezentate sunt pretextul pentru introspectie, pentru ca personajul lui Camil Petrescu raporteaza permanent experienta exterioara la ecoul pe care il are in constiinta.

Sublocotenentul stefan Gheorghidiu, aflat cu regimentul sau in regiunea Dambovicioarei, incerca sa obtina o permisiune de doua zile pentru a merge la Campulung, unde fosta lui sotie, Ela, il chema insistent. Scrisoarea Elei venea la scurta vreme dupa o reconciliere survenita in urma unei lungi perioade de neintelegeri, care declanseaza un conflict puternic in constiinta personajului. Discutia in contradictoriu de la popota ofitareasca introduce a doua tema a romanului, aceea a dragostei.

stefan Gheorghidiu rememoreaza momentele mariajului sau cu Ela, mariaj ce sta de la bun inceput sub semnul geloziei. Tineri studenti, cu o situatie materiala precara, cei doi sotii vor fi pusi in fata unei situatii neasteptate - o mostenire din partea unui unchi bogat ii proiecteaza intr-o lume mondena, luxoasa, in care Ela se acomodeaza rapid, in timp ce stefan Gheorghidiu refuza sa se integreze. Noul lor statut social pune in evidenta diferentele dintre cei doi sotii. Relatata din perspectiva, unica, a unui personaj a carui constiinta este scindata intre ratiune si pasiune, intre luciditate si autosugestie, povestea iubirii dintre stefan Gheorghidiu si Ela dezvaluie un complicat mecanism sufletesc, demontat cu fervoarea tipica eroilor lui Camil Petrescu.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Spiritual, ironic, hipersensibil, Gheorghidiu "este un psiholog al dragostei, si luciditatea si precizia analizei lui se intrudesc cu ale marilor moralisti ai literaturi franceze" (Perpessicius). Antologica pentru modul in care ia nastere gelozia, printr-un complicat joc al autosugestiei, este scena in care stefan Gheorghidiu, Ela si foarte vag conturatul G., asezati pe bancheta din spate a unei masini - intre Gheorghidiu si G. se afla Ela -, merg catre Dragasani.

Pentru narator, esecul in iubire este un esec al cunoasterii; analiza mecanismului psihologic al erosului, semnificativa pentru toti eroii lui Camil Petrescu, este dublata de o radiografie a raporturilor sociale care genereaza, de cele mai multe ori, conflictele interioare. Portretul lui Nae Gheorghidiu, parlamentarul cinic si lipsit de scrupule, sau acela al afaceristului analfabet Tanase Vasilescu-Lumanararu (tatal lui Fred Vasilescu, personajul din Patul lui Procust) tradeaza un romancier atent la diversitatea comediei umane a epocii sale.

Confruntat cu experienta-limita a razboiului care redimensioneaza orice relatie umana, stefan Gheorghidiu isi analizeaza retrospectiv si critic intreaga existenta. Drama erotica este reevaluat din perspectiva experientei razboiului care, in viziunea romancierului, "a fost drama personalitatii, nu a grupei umane".

intors in prima linie dupa cele cateva zile petrecute la Campulung, stefan Gheorghidiu participa la luptele de pe frontul Carpatilor cu sentimentul ca este martor la un cataclism cosmic, unde accentul cade nu pe eroismul combatantilor, ci pe haosul si absurditatea situatiei - aspect subliniat de majoritatea criticilor literari care au comentat romanul la aparitia sa.

Personajul are - sub amenintarea permanenta a mortii - revelatia propriei individualitati, ca si a relativitatii absolute a valorilor umane: " imi putusem permite atatea gesturi pana acum - marturiseste naratorul -, pentru ca aveam un motiv si o scuza: cautam o identificare a eului meu. Cu un eu limitat, in infinitul lumii nici un punct de vedere, nici o stabilire de raporturi nu mai era posibila si deci nici o putinta de realizare sufleteasca..." Finalul romanului consemneaza despartirea definitiva de trecut a eroului, gest caracteristic pentru personajele masculine camilpetresciene, care "distrug o pasiune, se sinucid, dar nu ucid. Ei stiu ca eroarea se afla in propria constiinta, si nu in obiectele constiintei" (Marian Popa)

stefan Gheorghidiu se inscrie in seria personajelor preocupate pana la obsesie de explorarea propriilor trairi sufletesti si a reactiilor organice pe care le determina anumite sentimente: "Simteam din zi in zi, departe de femeia mea, ca voi muri, caci durerile ulcerose - acum cand nu mai puteam manca aproape deloc - devenisera de nesuportat."

Hipersensibil, hiperlucid, Gheorghidiu isi traieste drama interioara acut, exagerand importanta unor evenimente dar fiind incapabil sa reduca totul la dimensiunile unui eveniment banal. Eroul este definit exclusiv prin intermediul conflictelor interioare. Conflictele exterioare - cu Ela, in timpul excursiei la vie sau in timpul unei vizite pe care cei doi i-o fac Anisoarei, cu Nae Gheorghidiu - sunt doar pretexte pentru analiza altor sentimente pe care le genereaza situatiile traite. Narator subiectiv, stefan Gheorghidiu nu este creditabil si nici nu poate fi caracterizat in raport cu alte personaje, pe care cititorul le cunoaste exclusiv prin marturiile lui.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Autocaracterizarea subliniază natura sufletească foarte complicată a eroului, conștient că e prizonierul propriilor fantasmă și iluzii, dar incapabil, ca majoritatea eroilor lui Camil Petrescu, să se desprindă de jocul magic al propriei conștiințe. Ampla lui confesiune este o mărturie a nivelului intelectual al personajului. Superior moral celorlalți prin aspirația către ideal, către iubire, perfecțiune - o caracteristică a tuturor personajelor camilpetresciene care vizează absolutul, ideea, esența (Pietro Gralla, Andrei Pietraru, Gelu Ruscanu) - Ștefan Gheorghidiu nu se adaptează unei lumi ale cărei structuri pretuiesc numai aparențele. El e o conștiință incapabilă de compromisuri, de aceea se izolează (se retrage din afacerile cu Nae Gheorghidiu, incapabil să practice ipocrizia și jocul acceptat de societate).

Intransigent, Gheorghidiu își recunoaște neputința de a face compromisuri, ilustrativ în acest sens fiind dialogul cu doamna distinsă, "cu parul alb", care observă: "A, dumneata ești dintre acei care fac mofturi interminabile și la masă. Dintre cei care totdeauna descoperă firele de păr în mâncare." Răspunsul nu face decât să confirme că personajul este conștient de propria superioritate și că încearcă să-și construiască o existență fără fisuri: "Sunt eu de vină, dacă mi se oferă fire de păr în mâncare?"

Aflat într-o permanentă căutare de certitudini, eroul nu poate să accepte minciuna, falsitatea societății în care trăiește. Iluzia că a găsit o dragoste ideală alături de Ela, că propriul cămin e în afara dominației socialului determină dezamăgirea totală când descoperă că soția sa nu e altfel, nu e "monada", ci e doar o femeie obișnuită: "erau și alți bărbați în situația mea, ba aproape toți". Ștefan Gheorghidiu este, în fond, victima propriului ideal. Obsedat de absolut, e învins de el. Conștient de propriile defecte, Gheorghidiu e un om care trăiește drama inflexibilității conștiinței sale.

Romanul surprinde drama personajului în două momente importante: viața - moarte, reliefând singuratatea omului modern care nu poate înțelege lumea, nu găsește un punct de comunicare durabil cu aceasta, susținând punctul de vedere al autorului: "Eroul de roman presupune un zbucium interior, loialitate, convingere profundă, un simț al răspunderii dincolo de contingente obișnuite sau cel puțin chiar fără un suport moral, caractere monumentale în real conflict cu societatea".

Ca majoritatea personajelor lui Camil Petrescu dominate de ideea absolutului, Ștefan Gheorghidiu sfârșește prin a fi învins de propria conștiință. El nu se adaptează și refuză să devină banal. De aceea, personajul renunță la trecutul cu Ela, într-un gest simbolic, confirmând opinia exprimată în una dintre primele scene ale romanului - "cei care se iubesc au drept de viață și de moarte unul asupra celuilalt". Când iubirea nu mai este totul, personajul o refuză în totalitate ca sentiment, acceptându-și eșecul în acest plan al cunoașterii și detasându-se net de umanitatea care evoluează derizoriu, privită necrutător din perspectiva unei conștiințe ironice și lucide.